

دوشنبه 24 آبان 1395 - 14 صفر 1437 - 14 نوامبر 2016

تصویب قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران از سوی مجلس خبرگان...

تصویب قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران از سوی مجلس خبرگان (1358 ش)

پس از پیروزی انقلاب اسلامی و برگزاری اولین انتخابات که منجر به تعیین نوع حکومت و تشکیل جمهوری اسلامی در ایران گردید، بحث راجع به تعیین قانون اساسی نظام در محافل مختلف گسترش یافت. در این مرحله با تیزبینی حضرت امام خمینی(ره)، پیش‌نویس قانون اساسی که پایه نظام جمهوری اسلامی ایران را برآمده از آموزه‌ها و ارزش‌های حیات‌بخش اسلام به ویژه عدالت اجتماعی و جامعه توحیدی قرار داده، نگارش یافت و با تأکید آن حضرت، انتخابات مجلس خبرگان قانون اساسی در 12 مرداد 1358 برگزار گردید. این مجلس در 28 مرداد 1358 فعالیت خود را آغاز کرد تا این که پس از سه ماه تلاش و کوشش فوق‌العاده و کار پُر مسئولیت، تدوین قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران را به انجام رساند. این قانون اساسی، در نهایت در دوازده فصل و یکصد و هفتاد و پنج اصل توسط خبرگان قانون اساسی مورد تصویب قرار گرفت. این قانون سپس در یک همه‌پرسی در 12 آذر 1358 به تأیید مردم مسلمان ایران رسید و بدین گونه، قانون اساسی تازه‌ای بر مبنای حقوق انسانی و اصول اسلامی تدوین و فصلی تازه در برابر قوانین اساسی کشورهای جهان گشوده شد. در سال 1368 بخش‌هایی از قانون اساسی پس از بازنگری در شورای بازنگری قانون اساسی و برگزاری همه‌پرسی، به اجرا درآمد.

رحلت فیلسوف شهیر "سیدمحمد حسین طباطبائی" صاحب تفسیر شریف "المیزان" (1360 ش) علامه سیدمحمدحسین طباطبائی در سال 1281 ش برابر با 1321 قمری در تبریز متولد گردید و در 5 سالگی مادر و در 9 سالگی پدرش را از دست داد. در همان زمان علاوه بر فراگیری قرآن مجید و کتاب‌های متداول روز و خوش‌نویسی، به تحصیل مقدمات عربی روی آورد و در 23 سالگی عازم نجف اشرف گردید. علامه، طی یازده سال اقامت در نجف از محضر عالمان نامداری همچون میرزای نایینی، سیدابوالحسن اصفهانی، محمدحسین غروی اصفهانی و میرزا علی آقا قاضی طباطبائی استفاده‌های فراوان برد و مدارج علمی و کمالات اخلاقی را پیمود. وی پس از آن به مدت ده سال در تبریز اقامت گزید و سپس در سال 1325 ش راهی شهر قم شد. علامه از آن پس با درک نیاز حوزه به تفسیر و فلسفه، به تدریس این دو پرداخت و در این دو رشته مقام شامخی به دست آورد. علامه طباطبائی همزمان با تدریس، از تألیف آثار گرانبها و سودمند غفلت نورزید و کتب متعددی را به رشته تحریر درآورد که اصول فلسفه و روش رئالیسم در 5 جلد، بدایة الحکمه، نهایة الحکمه، وحی یا شعور مرموز، علی(ع) و فلسفه الهی و حاشیه بر اسفار صدرالدین شیرازی و... از آن جمله‌اند. اما مهم‌ترین اثر علامه، تفسیرالمیزان نام دارد، این کتاب شریف که اصل آن به زبان عربی و در بیست جلد تألیف گردیده بارها از سوی ناشران داخلی و خارجی به زبان‌های عربی و فارسی چاپ و منتشر شده است. استاد شهیدمرتضی مطهری در مورد این تفسیر می‌گوید: "کتاب تفسیر المیزان، یکی از بهترین تفاسیری است که برای قرآن مجید نوشته شده است و می‌توان ادعا کرد بهترین تفسیری است که در میان شیعه و سنی از صدر اسلام تا امروز نوشته شده است." علاوه بر تألیفات متعددی که از علامه طباطبائی به یادگار مانده است، شاگردان فاضلی در حلقه درس ایشان مراتب کمال علمی را پیموده و منشاء خدمات فراوانی شده‌اند. حضرات آیات و دانشمندان فرهیخته‌ای از قبیل شهید مرتضی مطهری، شهید سید محمدحسینی بهشتی، امام موسی صدر، ناصر مکارم شیرازی، شهید دکترمحمد مفتاح، شهید علی قدوسی، یحیی انصاری شیرازی، شهید سیدمحمدعلی قاضی طباطبائی، سیدعبدالکریم موسوی اردبیلی، محمدتقی مصباح یزدی، ابراهیم امینی، حسین نوری همدانی، حسن حسن‌زاده آملی، عبدالله جوادی آملی، سیدمهدی روحانی و ده‌ها عالم فرزانه در طی سال‌ها حضور در محضر پرفیض استاد، خوشه‌چین خرمن معرفت علامه بوده‌اند. علامه سیدمحمدحسین طباطبائی سرانجام در صبح یکشنبه 24 آبان 1360 ش برابر با هجدهم محرم 1402 ق پس از یک هفته بیماری، دارفانی را در هشتاد و دو سالگی وداع نموده و به دیار باقی شتافت. مزارش در کنار حرم حضرت معصومه(س) زیارتگاه عاشقان و شیفتگان می‌باشد. همزمان با یکصدمین سال تولد ایشان، همایش ملی میزان حکمت در دی ماه 1381 در محل سالن همایش‌های بین‌المللی صدا و سیما برگزار شد و شخصیت علمی این مفسر فرزانه، گرامی داشته شد.

رحلت فقیه بزرگوار و حکیم الهی، آیت الله "میرزا حسین هبة اللهی مراغی" (1376 ش) آیت‌الله میرزا حسین هبة‌اللهی مراغی در سال 1286 شمسی (1325 ق) در مراغه در آذربایجان شرقی به دنیا آمد و پس از سپری ساختن طفولیت، در محضر والد دانشمندش به تحصیل مقدمات علوم دینی پرداخت. وی علاوه بر فراگیری سطوح متوسطه و عالی، برخی کتاب‌های ریاضیات و نجوم را از محضر آیت الله میرزا حسین آقا مجتهد مراغی آموخت و چون علاقه شدید نسبت به تحصیل معارف در خود احساس می‌نمود، تمام متون سطح را با دقت بسیار به پایان برد. آیت الله هبة‌اللهی مراغی سپس در سال 1310 ش برای تکمیل تحصیلات عالیّه فقه و اصول، عازم حوزه علمیه قم گشت و در دروس خارج آیات عظام: شیخ عبدالکریم حائری یزدی و سید محمد حجت کوه‌کمره‌ای حاضر شد تا این که با جدیت و پشتکار بسیار و همت عالی، به مرتبه والای اجتهاد دست یافت. ایشان در آن ایام به تشویق شهید آیت الله

سید محمدعلی قاضی طباطبایی در بحث فلسفه و حکمت امام خمینی(ره) نیز حاضر شد و مباحث مهمی از حکمت الهی را از آن حکیم ربانی فرا گرفت. آیت الله مراغی در این مدت با بزرگانی همچون: شهیدان محمد صدوقی، سید اسدالله مدنی و سید محمدعلی قاضی طباطبایی (هر سه شهید محراب) مباحثه می‌کرد. ایشان پس از اقامت هشت ساله در قم و به دنبال ارتحال والد معظمش، در 33 سالگی به مراغه بازگشت و بیش از چهل سال از عمر خود را به امر تبلیغ و ارشاد مردم، احیای شعائر الهی، تدریس و تربیت طلاب علوم اسلامی و تالیف کتب سودمند همت گماشت. آیت الله هبة اللهی مراغی در تدریس و اداره امور علمی مدرسه محل تدریس، جدیت و نشاط خاصی داشت و مقاطع مختلف را در طول روز، تدریس می‌کرد. وی علاوه بر علوم رسمی، در شعر و ادب نیز دارای ذوق و قریحه خاصی بود و در اشعارش، به هیئت تخلص می‌کرد. ایشان به دقت نظر، حافظه سرشار، همت والا، عفت نفس و مناعت طبع نیز معروف بود. از ایشان آثار متعددی بر جای مانده که تفسیر سوره حمد به زبان عربی، تلخیص مثنوی معنوی، دیوان اشعار و تقریرات درس آیت الله حجت از آن جمله‌اند. این عالم جلیل سرانجام پس از یک دوره بیماری شانزده ساله و خانه‌نشینی، در 24 آبان 1376 ش برابر با 14 رجب 1418 ق در 90 سالگی جان به جان آفرین تسلیم کرد و پس از تشییع با شکوه، در مراغه به خاک سپرده شد. **تولد "ملا محمد محسن فیض کاشانی" محدث، عالم و مفسر بزرگ مسلمان (1007 ق)** ملا محمد محسن بن شاه مرتضی کاشانی، حکیم، محدث، مفسر، متکلم، عارف و شاعر در کاشان متولد شد. او پس از فراگیری دوره‌ی مقدمات، از محضر دو استاد بزرگ عهد خود در شیراز به نام سید ماجد صادقی بحرانی و ملا صدراي شیرازی بهره گرفت. ملا محسن کاشانی پس از مدتی به تشرّف دامادی ملا صدرا رسید و عنوان فیض را برگزید. تألیفات او را تا 200 اثر ذکر کرده‌اند که از مهم‌ترین آن‌ها می‌توان به تفسیر صافی، نوادر الاخبار، الوافی، الانوار و الاسرار و کتاب علم الیقین اشاره کرد. هم چنین ملا محمد باقر مجلسی (صاحب بحار الانوار)، سید نعمت‌الله جزایری، قاضی سعید قمی، ملا محمد صادق و... و ده‌ها عالم فاضل، از جمله شاگردان فیض کاشانی می‌باشند. ملا محسن در 1091 ق در 84 سالگی در کاشان بدرود حیات گفت و در همان شهر به خاک سپرده شد.

تولد "جواهر لعل نهرو" نخست‌وزیر مصلح هند و روز کودک در هندوستان (1889م) جواهر لعل نهرو، اولین نخست وزیر هند در 14 نوامبر سال 1889م در الله‌آباد هند به دنیا آمد. وی پس از اتمام تحصیلات خود در رشته حقوق دانشگاه کمبریج انگلستان به قضاوت در هند مشغول شد. نهرو در سال 1918م به پارلمان هند راه یافت و در 1929م به ریاست پارلمان رسید. او در 1920 در نهضتی که به رهبری مهاتما گاندی با هدف آزادی هند از سلطه سیاسی انگلستان به راه افتاد شرکت کرد و با نهضت‌های ملی همراهی نمود. نهرو در طول مبارزات ضد استعماری خویش 10 بار دستگیر و زندانی شد و روی هم رفته، در حدود سیزده سال از عمر خود را در زندان گذراند. نهرو در سال‌های زندان هم بیکار ننشست و به نگارش کتب مختلفی پرداخت. جواهر لعل نهرو پس از استقلال هند، به عنوان اولین نخست وزیر این کشور انتخاب شد و تا زمان مرگ، به مدت هفده سال، رهبری بلامنازع هند را برعهده داشت. نهرو در این مدت در صحنه سیاست بین‌المللی نیز درخشید و همواره به عنوان یک شخصیت برجسته و صلح‌دوست مورد احترام مجامع جهانی بود. وی بنیادهای سیاسی - اقتصادی هند را پایه‌گذاری کرد و از یک کشور استعمارزده و بلا دیده و دستخوش تفرقه، قدرت یکپارچه‌ای را در جنوب آسیا پدید آورد. کار عمده نهرو برای هند، اصرار وی بر این امر بود که هند به صورت یک دموکراسی غیرمنفک از آرمان‌های دنیایی و غیردینی باقی بماند. وی با گذراندن قانونی، نظام طبقه در هند را برانداخت و کارهایی که برای از بین بردن فقر و عقب ماندگی انجام داد، سبب ایجاد انقلاب اساسی اجتماعی و اقتصادی شد. نهرو از قهرمانان استقلال هند و از رهبران متفکر مبارزات مردمی این کشور طی سال‌های استقلال به شمار می‌رود. او همچنین به اتفاق جمال عبدالناصر، ژوزف تیتو و احمد سوکارنو رهبران وقت مصر، یوگسلاوی و اندونزی از بنیان‌گذاران جنبش عدم تعهد به شمار می‌رود و حیثیتی بین‌المللی دارد. جواهر لعل نهرو در ژانویه 1964م دچار حمله قلبی شد و نیمی از بدنش فلج گردید تا این‌که سرانجام در 27 مه 1964م در 75 سالگی درگذشت.